

HOOFDSTUK 1

Brigitte

*T*erwijl het buiten al sinds de afgelopen avond hevig sneeuwde, was Brigitte Nicholson bij het bureau Inschrijvingen van Boston University aandachtig alle inschrijfformulieren aan het doornemen. Collega's waren er ook al doorheen gegaan, maar ze controleerde op het laatst toch graag even zelf of alles goed was ingevuld. Er moesten beslissingen worden genomen, en over zes weken zouden de aankomend studenten bericht krijgen of ze waren aangenomen of afgewezen. Uiteraard zou dat tot grote vreugde en diep verdriet leiden. Het was moeilijk om het lot en de toekomst van al die jonge, getige mensen in je hand te hebben. Voor Brigitte was dit de drukste tijd van het jaar, en hoewel de uiteindelijke keuze door een commissie werd gemaakt, was het haar taak de inschrijvingen te keuren en, wanneer erom werd gevraagd, een persoonlijk gesprek te hebben met zo'n kandidaat. In dergelijke gevallen voegde ze aantekeningen en opmerkingen toe aan het formulier. Maar uiteindelijk wogen behaalde cijfers, aanbevelingen van leraren, buitenschoolse activiteiten en sportprestaties zwaar. Een kandidaat kon een aanwinst zijn of juist niet. Dat soort beslissingen drukte zwaar op haar. Gewetensvol ging

ze dan ook door alles wat was meegestuurd. Ze moest in het oog houden wat het beste was voor de universiteit, niet zozeer voor de kandidaat. Ze was gewend geraakt aan de tientallen telefoontjes en e-mails die ze kreeg van bezorgde mentoren die alles in het werk stelden om hun leerlingen van dienst te zijn. Brigitte was trots op het werk dat ze voor Boston University deed. Tot haar verbazing werkte ze nu al tien jaar bij het bureau Inschrijvingen. Die jaren waren voorbij gevlogen. Ze was nu de nummer 3 van de afdeling, en ze had al vaak een promotie geweigerd. Ze was tevreden met haar huidige baan en niet erg ambitieus.

Op de leeftijd van achtentwintig jaar was Brigitte naar Boston gekomen om een master te behalen in de antropologie nadat ze na haar afstuderen allerlei baantjes had gehad, gevolgd door twee jaar werken bij een opvanghuis voor vrouwen in Peru en daarna eentje in Guatemala, om vervolgens een reis van een jaar door India en Europa te maken. Eerder had ze op Columbia antropologie gestudeerd, met als bijvak vrouwenstudies. Het lot van vrouwen in onderontwikkelde landen had altijd haar aandacht gehad. Pas toen ze haar master kon halen, had ze een baan aangenomen bij het bureau Inschrijvingen. Na een poos had ze dan voor een jaar naar Afghanistan gewild, maar zoals zoveel afgestudeerden die voor de universiteit waren gaan werken omdat ze er toch waren, was ze gebleven. Het was er prettig en veilig, en ze was erg aan de sfeer gehecht geraakt. En toen ze haar master had afgerond, wilde ze promoveren. De academische wereld was verslavend, ze was dol op de intellectuele uitdaging, het vergaren van kennis en titels. Bovendien kon ze zich zo schuilhouden voor de echte wereld en alle eisen die daar aan je werden gesteld. Dit was een veilige haven voor wetenschappers en de jeugd. Ze was echt heel erg blij met haar baan. Ze voelde zich productief en nuttig, en ze deed haar best de juiste studenten toe te laten.

Er was plaats voor zestien duizend eerstejaars, en er kwamen jaarlijks dertig duizend inschrijvingen binnen. Sommige daarvan konden meteen worden afgewezen omdat de cijfers niet hoog genoeg waren, maar naarmate het aantal kandidaten slonk, werd ze zich steeds meer bewust van het hele proces. Daarom ging ze zo zorgvuldig met alles om.

Op haar achtendertigste was ze best tevreden met haar leven. Ze was nog niet gepromoveerd, maar werkte er wel aan en volgde elk jaar een paar colleges. Bovendien was ze al zeven jaar bezig met het schrijven van een boek. Het moest het standaardwerk worden over vrouwenkiesrecht en vrouwenrechten wereldwijd. Terwijl ze studeerde voor haar master, had ze al talloze werkstukken over die onderwerpen geschreven. In haar proefschrift beweerde ze dat hoe een land omging met vrouwenkiesrecht tekenend was voor dat land als geheel. Ze vond kiesrecht cruciaal voor de rechten van vrouwen. De collega's die hadden gelezen wat ze tot dusver op papier had staan, waren onder de indruk van haar goede stijl, maar haar ijver en grondigheid verbaasden hen niet. De enige kritiek was dat ze te vaak in detail trad en dan het grote geheel een beetje liet ondersneeuwen. Dat klopte: ze verloor zich vaak in details.

Ze was een vriendelijke, aardige vrouw, betrouwbaar en met verantwoordelijkheidsgevoel. Ze gaf echt om dingen en werkte hard, en bij alles wat ze deed, ging ze grondig te werk. De enige klacht die ze wel eens van haar beste vriendin Amy Lewis kreeg, was dat ze niet hartstochtelijk was. Ze was een echte intellectueel en luisterde meer naar rede dan naar haar hart. Brigitte vond hartstocht een zwakte, geen goede karaktertrek. Hartstocht was iets gevaarlijks, die maakte dat je de dingen niet meer in perspectief kon zetten en dat je het doel uit het oog verloor. Brigitte bleef graag op koers, met goed zicht op wat ze wilde bereiken.

Risico nam ze niet graag. Zo iets was niets voor haar. Je kon

op haar rekenen, ze handelde nooit impulsief of zonder eerst heel goed na te denken. Zelf gaf ze toe dat het lang duurde voordat ze tot een beslissing kwam omdat ze eerst alle voor- en nadelen tegen elkaar af moest wegen.

Brigittes inschatting was dat haar boek voor de helft af was. Ze wilde het proces versnellen zodat het over vijf jaar echt klaar zou zijn, op het moment dat ze kon promoveren. Twaalf jaar werken aan een boek over een zo belangrijk onderwerp leek haar alleszins redelijk, want ze had ook een voltijd baan, en ze volgde college. Haast had ze niet. Ze had vastgesteld dat wanneer ze op haar drieënveertigste was gepromoveerd en klaar was met het boek, ze heel tevreden mocht zijn. Soms werd haar vriendin Amy helemaal gek van haar gestage, niet-aflatende en bedaarde manier van werken. Brigitte was nu eenmaal niet iemand die de kantjes eraf liep, en ze hield absoluut niet van veranderingen. Amy vond dat Brigitte meer van het leven moest genieten en spontaan in dingen moest duiken. Amy was maatschappelijk werkster en had zich gespecialiseerd in gezinstherapie. Ze stond aan het hoofd van de afdeling Maatschappelijk Werk van de universiteit en gaf Brigitte altijd goede raad en stond vaak met haar mening klaar. Eigenlijk waren ze totaal anders, en toch waren ze hartsvriendinnen. Amy stortte zich altijd met hart en ziel op alles en handelde de dingen emotioneel, intellectueel en professioneel in sneltreintempo af.

Brigitte was lang, mager en hoekig, en ze had ravenzwart haar, donkere ogen, hoge jukbeenderen en een olijfkleurige huid. Haar uiterlijk had iets Midden-Oosters of Italiaans, terwijl ze eigenlijk van Ierse en Franse afkomst was. Aan de Ierse familie van haar vader had ze haar zwarte haar te danken. Amy was juist klein en blond, en had de neiging dik te worden als ze niet trainde, en ze beschikte over de hartstocht voor het leven waarvan ze Brigitte verweet dat zij die niet had. Brigitte beschuldigde haar vriendin er soms van dat ze zo 'hyper' was,

met de aandachtsboog van een vlo, hoewel ze allebei wisten dat dat niet waar was. Het was wel waar dat Amy zich voortdurend op nieuwe projecten stortte en uitstekend allerlei dingen tegelijk kon doen. Terwijl Brigitte worstelde met haar ene, veelomvattende boek, had Amy drie boeken over de omgang met kinderen gepubliceerd. Hoewel ze niet getrouwd was, had ze twee kinderen, want na allerlei relaties met afgestudeerde mannen die jonger waren dan zij, en met gehuwde hoogleraren, was ze op haar veertigste verjaardag naar een kliniek gegaan om zich te laten insemineren. Op haar vierenzeventigste had ze twee zoontjes, de een van drie jaar oud en de ander van een jaar, en daar was ze dolgelukkig mee. Regelmatig zeurde ze Brigitte aan het hoofd dat ze ook een gezin moest stichten. Ze zei dat Brigitte op haar achtentwintigste geen tijd te verspillen had, dat haar eitjes met de minuut verouderden. Brigitte maakte zich daar echter geen zorgen over. De medische wetenschap had het mogelijk gemaakt om ook op gevorderde leeftijd nog zwanger te worden, en ze trok zich dan ook niets aan van Amy's waarschuwing dat ze het moederschap veel te lang uitstelde.

Ooit wilde Brigitte kinderen, wanneer ze waarschijnlijk met Ted getrouwd zou zijn, hoewel ze het nooit over een huwelijk hadden gehad. Het bestaan in deze academische omgeving maakte dat je je eeuwig jong voelde; althans, zo onderging Brigitte het. Amy bracht haar altijd terug tot de werkelijkheid door te beweren dat ze bijna de middelbare leeftijd hadden bereikt. Dat zou je niet zeggen wanneer je hen zag. Allebei zagen ze er nog jong uit en ze voelden zich ook jong, en Ted Weiss, met wie Brigitte al zes jaar een relatie had, was drie jaar jonger dan zij. Op zijn vijfendertigste oogde hij als een jongen, en zo voelde en gedroeg hij zich ook. Hij had aan Harvard archeologie gestudeerd en zijn master behaald aan Boston University, en daar werkte hij al zes jaar. Zijn droom was ooit aan het hoofd te staan van een eigen opgra-

ving. De universiteit had er wereldwijd een aantal gaande; in Egypte, Turkije, Pakistan, China, Griekenland, Spanje en Guatemala. Hij was bij allemaal geweest, maar Brigitte was nooit met hem meegegaan. Ze gebruikte de tijd die hij weg was door extra hard aan haar boek te werken. Reizen interesseerde haar een stuk minder dan toen ze net was afgestudeerd. Tegenwoordig bleef ze liever thuis.

De relatie tussen Brigitte en Ted was goed. Ze woonden ieder apart, maar hun appartementen lagen dicht bij elkaar en in het weekend waren ze samen, meestal bij hem omdat zijn huis groter was. Ze gingen om met zijn studenten, vooral degenen die net als Brigitte bezig waren met hun promotie. En ze spraken vaak met hoogleraren. En net als op elke universiteit waren er de gebruikelijke schandaaltjes, verhoudingen en jaloezietjes, maar over het algemeen verliep alles op rolletjes. Allebei genoten ze van het universitaire leven, en ook al was Brigittes baan bij het bureau Inschrijvingen niet wetenschappelijk, ze waren uiterst tevreden met het leven dat ze leidden in een omgeving die was toegewijd aan het vergaren van kennis. Beiden gaven toe dat hun leven niet veel verschilde van dat van de studenten. Ze dorstten naar kennis, ze waren echte intellectuelen. Ze hadden veel gemeen.

Brigitte zag zich wel met Ted getrouwd, maar wanneer ze dan moesten trouwen, wist ze niet. Ze nam gewoon aan dat Ted het op een dag zou voorstellen. Op dit moment was er geen reden om in het huwelijk te treden, want ze wilden nog geen kinderen. Ooit wel, maar nu nog niet. Ze vonden zichzelf te jong voor een ander leven dan dat ze nu leidden. Vaak kwam Brigittes moeder met dezelfde waarschuwingen als Amy en herinnerde haar eraan dat ze er niet jonger op werd. Maar Brigitte lachte hen uit en zei dat ze Ted echt niet hoefde vast te spijkeren, hij was immers niet van plan weg te gaan. En dan reageerde Amy cynisch: 'Je weet maar nooit.' Haar gezichtspunt werd echter gekleurd door vervelende ervarin-

gen, en ze was ervan overtuigd dat de meeste mannen je ooit zouden teleurstellen. Maar ook zij moest toegeven dat Ted echt heel erg lief en zachtmoedig was. Er zat geen greintje kwaad bij.

Brigitte zei wel tegen hem dat ze van hem hield, maar over zulke dingen hadden ze het niet vaak, en ze hadden het maar zelden over de toekomst. Ze leefden in het heden. Ieder vond het prima om door de week alleen te zijn, en hun weekends samen waren altijd ontspannen en fijn. Ze hadden nooit ruzie en waren het maar over weinig dingen oneens. Het was een heel prettige regeling. Alles in Brigittes leven ging op rolletjes: haar werk, de verhouding met Ted, en het gestage werk aan het boek dat te zijner tijd door de universiteitsuitgeverij zou worden gepubliceerd.

Volgens Amy was Brigittes leven niet erg opwindend, maar zelf vond ze het prettig. Ze had geen behoefte aan opwindend, en als ze naar de toekomst keek, wist ze ongeveer hoe die zou zijn. Ze had een doel waar ze naartoe werkte, misschien niet met grote snelheid, maar eerder zoals haar studie en het boek. Dat was voor haar voldoende. Het was een reis. Ze had geen haast de bestemming te bereiken, en ze wilde ook geen spontane beslissingen nemen. Ondanks de spottende, bezorgde en waarschuwendende woorden van Amy en haar moeder maakte ze zich nergens zorgen over.

‘Zo, wiens leven ben je vandaag aan het verpesten?’ vroeg Amy met een ondeugende grijns. Ze was opeens Brigittes werkkamer in gekomen.

‘Wat een nare opmerking!’ reageerde Brigitte, en ze deed haar best streng te kijken. ‘Ik controleer juist of iedereen de juiste dingen heeft ingestuurd!’

‘Ja, zodat je ze kunt afwijzen. De stakkers, ik herinner me die afschuwelijke brieven nog goed. “Hoewel we onder de indruk zijn van je prestaties in het eindexamenjaar, zouden we niet weten wat je daarvoor allemaal hebt uitgespookt. Was je

toen de hele dag dronken of stoned, of gewoon lui? We wensen je veel succes, maar niet op onze instelling...” Shit, ik moest er elke keer weer om janken. En mijn moeder ook. Die dacht dat ik bij McDonald’s zou eindigen, en ze wilde dat ik dokter werd. Het duurde echt jaren voordat ze me kon vergeven dat ik “maar” maatschappelijk werker werd.’ Zo erg konden Amy’s rapporten van de jaren voor het eindexamen niet zijn, want ze was op Brown terechtgekomen en had haar master behaald op Stanford, waarna ze op de Columbia School of Social Work te New York was gepromoveerd.

Op Boston University was iedereen een academische snob. Het was belangrijk waar je had gestudeerd, en later hoe vaak je iets publiceerde. Maar als Brigitte college had gegeven, zou ze niet zo lang over haar boek hebben kunnen doen, dan zou ze veel eerder hebben moeten publiceren. Ze zou onder druk hebben gestaan, en daarom vond ze het prettiger om bij het bureau Inschrijvingen te werken. Ze was niet erg competitief, en dat moest je als hoogleraar wel zijn.

Amy gaf college aan eerstejaars psychologie, wat goed te combineren was met haar taken als hoofd van de afdeling Maatschappelijk Werk. Wanneer ze aan het werk was, werden haar kinderen opgevangen op de universiteitscrèche. Ze was dol op jongeren in het algemeen en op studenten in het bijzonder. Toen er veel studenten zelfmoord pleegden, had ze een hulplijn opgezet. Zelfmoord was iets wat op alle universiteiten voorkwam, een epidemie die iedereen zorgen baarde. Brigitte vond het een onplezierige gedachte dat ze de levens verwoestte van de jongeren die werden afgewezen. Zo wilde ze niet denken.

Zoals gewoonlijk was Amy’s opmerking bruut en ter zake. Amy wond er geen doekjes om, terwijl Brigitte zich altijd veel zorgvuldiger uitdrukte, diplomatiek. Amy vatte de stier bij de hoorns, tegenover zowel collega’s als vrienden en vriendinnen.

‘Wat doe je vanavond?’ vroeg Amy terwijl ze zich opkrulde in een stoel.

‘Vanavond? Hoezo? Is er iets bijzonders?’ vroeg Brigitte niet-begrijpend.

Amy keek geërgerd. ‘Het zou een bijzondere avond moeten zijn aangezien je al zes jaar een vriend hebt. Het is Valentijnsdag! Je weet wel: harten, bloemen, bonbons, ringen, aanzoecken, geweldige vrijpartijen, zachte muziek, kaarslicht. Ga je niet iets doen met Ted?’ Ze leek teleurgesteld voor Brigitte. Hoewel ze zelf veel verkeerd afgelopen relaties achter de rug had, geloofde ze in romantiek, en ze vond dat romantiek behoorlijk ontbrak in de verhouding tussen Brigitte en Ted. Ze waren net leerlingen van een middelbare school die met elkaar gingen, geen dertigers die zich voorbereidden op de toekomst. Amy maakte zich echt zorgen om haar vriendin, bang dat belangrijke dingen in het leven aan haar voorbij zouden gaan. Belangrijke dingen zoals een huwelijk en kinderen.

‘Volgens mij zijn we dat allebei vergeten,’ moest Brigitte opbiechten. ‘Ted is een artikel aan het schrijven, en ik zit met al die inschrijvingen. Er zijn nog maar zes weken om die allemaal af te handelen. En ik moet nog twee essays schrijven. Bovendien sneeuwt het, een echte rotavond om uit te gaan.’ ‘Blijf dan thuis en vier het in bed. Misschien vraagt hij je dan ten huwelijk,’ reageerde Amy hoopvol.

Brigitte schoot in de lach. ‘Ja hoor, terwijl dat artikel vrijdag af moet zijn! Waarschijnlijk belt hij nog en verzinnen we iets. We kunnen Chinees laten komen, of sushi. Zo belangrijk is het nou ook weer niet.’

‘Dat zou het wel moeten zijn,’ merkte Amy bestraffend op. ‘Je moet niet net als ik een oude vrijster worden.’

‘Ik ben geen oude vrijster, en jij ook niet. We zijn allebei niet getrouwd, en daar is tegenwoordig niks mis mee. Het is een keuze, geen gebrek. En ook mensen ouder dan wij trouwen en krijgen kinderen.’

‘Ja, zeker zoals Sara uit de Bijbel. Hoe oud was die? Ik geloof zevenennegentig, toen ze een kind kreeg. Tegenwoordig wordt dat toch wel als uitzonderlijk beschouwd, en toen denk ik ook. Maar ze was wel al getrouwd.’ Betekenisvol keek Amy haar vriendin aan.

‘Het lijkt wel een obsessie,’ zei Brigitte lachend. ‘Je wilt dat ik trouw, maar voor jezelf doe je geen moeite. Waarom zou ik dat dan wel doen? Trouwens, Ted en ik vinden het prima zoals het nu gaat. Tegenwoordig is er geen haast meer om te trouwen. Waarom vind je het toch zo belangrijk?’ Er was een bezorgde uitdrukking op Brigittes gezicht verschenen.

‘Na zes jaar zou ik het niet haastig noemen. Eerder normaal. Over niet heel lang ben je vijfenveertig of vijftig, en dan is de kans verkeken. Dan stammen je eitjes uit de prehistorie en kun je er een artikel in een archeologisch tijdschrift over publiceren.’ Amy maakte grapjes, maar het was haar ernst. ‘Misschien moet jij hem ten huwelijk vragen.’

‘Doe niet zo gek! Er is tijd genoeg om daaraan te denken. Bovendien wil ik eerst klaar zijn met het boek, en promoveren. Ik wil doctor zijn wanneer ik trouw!’

‘Schiet dan eens op! Jullie zijn de sloomste lui ter wereld. Jullie denken zeker dat jullie eeuwig jong blijven. Nou, het spijt me dat ik het zeggen moet, maar je lijf weet wel beter. Je moet echt eens nadenken over een huwelijk en kinderen krijgen.’

‘Zal ik doen, over een paar jaar. Trouwens, wat doe jij vanavond eigenlijk?’ Brigitte wist dat Amy geen vriend meer had gehad nadat ze vier jaar geleden zwanger was geraakt van haar eerste kind. Ze had het zo druk met haar zoontjes dat ze eigenlijk geen tijd voor een sociaal leven had. Ze was hard aan het werk, of ze deed iets leuks met de jongetjes. Ze gunde Brigitte dat geluk ook. Allebei waren ze het erover eens dat Ted een geweldige vader zou zijn. De studenten droegen hem op handen. Hij was dan ook vriendelijk, warm en slim, alles